

Hans Majestet Kongens tale til det 75de ordentlige Storting ved dets åpning.

Hr. president, Folkets representanter.

Jeg hilser folkets representanter velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at Stortingets arbeide må bli til gagn for fedrelandet.

Den 14de august 1925 blev Svalbard en del av riket.

Forholdet til fremmede makter er vennskapelig.

De prinsipper som lå til grunn for Genferprotokollen av 1924, har ført til avslutning av avtalene i Locarno, som også vårt land hilser som et viktig skritt til trygd av verdensfreden.

Mellem de nordiske land er spørsmålet om altomfattende voldgiftsavtaler tatt op til løsning. Sådant avtale er undertegnet mellem Norge og Sverige, likesom forhandlinger om lignende avtaler er optatt med Danmark og Finland.

Med de Socialistiske Sovjetrepublikkers Forbund er undertegnet en handels- og sjøfartstraktat til avløsning av den midlertidige avtale av 1921.

Med Finland er undertegnet en sjøfartstraktat.

De norsk-britiske drøftelser om sjøterritoriet med særlig henblikk på kystfiskeriene og tråling har ikke ført til nogen løsning av spørsmålet. Saken vil derfor bli stilt i bero.

Innenriks er det fremdeles det finansielle spørsmål som påkaller størst oppmerksomhet. Arbeidet med gjenreiseing av våre finanser skrider frem, men ennu stilles store krav til alles samhold og selvfornektelse. Der er tilveiebragt balanse mellem utgifter og inntekter i statshusholdningens drift, likesom anleggsutgiftene også for kommende termin foreslås dekket uten gjeldsøkning. Herfra undtas dog likesom ifjor den fremskynte utbygging av Nore-fallene, som står i en særstilling.

Man har sålangt det lar sig forsvare tvunget budgettets utgifter ytterligere ned, og det er lykkedes å opgjøre dette uten nye skatter og uten det 5% tillegg til den direkte skatt som ifjor blev vedtatt.

Bestrebelsene for forenkling og besparelse i statshusholdningen fortsettes. Dette er såmeget mer påkrevet som der må regnes med nedgang i statens inntekter.

Stor innflytelse på de offentlige finanser øver den vanskelige stilling for viktige grener av vårt næringsliv. Disse vanskeligheter skyldes i høi grad vår valutas sterke stigning, som ikke hurtig nok er fulgt av den fornødne tilpassing i produksjons- og leveomkostninger.

En direkte følge herav er arbeidsløsheten, som i siste halvår er øket meget sterkt. Det for inneværende termin til dens avhjelp bevilgede beløp blir utilstrekkelig, og forslag om tilleggsbevilgning vil derfor bli forelagt Stortinget.

Så lite lys som næringslivets øieblikkelige stilling enn er, må det dog erindres, at valutastigningen også bærer vidnesbyrd om vårt lands voksende finansielle styrke og anseelse. Hvis sterke svingninger i vår valuta kan undgås og arbeidsfred bevares, er der god grunn til å knytte forhåpninger til det nye år.

Til overveielse av valutaspørsmålet er nedsatt en kommisjon, hvis innstilling ventes i nær fremtid.

Av forslag til lover og lovendringer som aktes fremlagt for dette Storting, skal nevnes:

Ordning av visse jordspørsmål.

Ny handelslov.

Ny politilov.

Utlendingers adgang til riket.

Formuesforhold mellem ektefeller.

Offentlig barneforsorg.

Arbeidsledighetsforsikring.

Endring i fondsbeskatningen.

Forslag om ny forsvarsordning vil bli fremlagt. Den vil ta sikte på et betryggende forsvar avpasset efter landets forhold og økonomiske evne samtidig som den vil preges av det tidskifte som de siste års mellempfolkelige utvikling bærer vidnesbyrd om.

I påvente av nyordningen foreslås i budgettet en rekke innskrenkninger i hærens organisasjon og nedleggelse av en del av landfestningene. Regimentsøvelser innstilles og $\frac{1}{3}$ av rekruttstyrken innkalles ikke. På den annen side foreslås 12 dagers kompaniøvelser for infanteri og festningsartilleri.

Videre vil bli fremlagt forslag om:

Ny tolltariff.

Folkeavstemning om brennevinsforbudet.

Forslag om avgift på verdauk er under forberedelse.

Jeg ber Gud velsigne Stortingets gjerning og erklærer herved Norges 75de ordentlige Storting åpnet.

Gitt på Oslo slott den 12te januar 1926.

Haakon.

Joh. Ludw. Mowinckel.

N. F. Leganger.